

quod requiritur relatio actualis et in particulari. nimis est arcta via salutis. quia tunc in omni opere quod homo non actualiter referret in deum demereret. et peccaret quod est durum dicere. Sed si sufficeret relatio habitualis. et in vniuersali. tunc alius quis qui proposuisset in corde suo. deo seruire in principio anni mensis vel septimane. omnia opera que postea faceret etiam nihil de deo cogitans essent sibi meritoria. et tunc nimis ampliarei viam salutis. Quod est illud quod dicitur quod arcta est via que ducit ad regnum. Est igitur alius modus dicendi quod in operibus voluntatis deliberatiue est ponere medium inter bonitatem et malitiam. Illa quedam actio deliberatiua a voluntate procedens. est ordinata ad debitum sine se ad deum. hec quidem est bona. et si sit ex charitate tunc est meritoria. Quedam vero actio non est ordinata. et hec diuisio est per immediata. Sed non omnis actio non ordinata ad deum tanquam ad finem est mala. quia quedam non ordinatur propter inordinatam questionem ad creaturam. quedam vero non ordinatur propter operantis negligentiam. quedam vero non ordinatur propter operantis infirmitatem et miseriam. Prima deus actio non ordinate est mala malicia omissionis. puta que actio se conuertit ad creaturam. quod illam ordinationem omisit. et igitur est ibi quedam omisio. Secunda est mala malicia omissionis. Tertia vero neutro modo mala est sed est indifferentis. Talis autem actio quam quis facit aliquem actum. ita quod circa creaturam non afficit inordinate. nec tamen illam actionem ordinat ad deum sed facit propter aliquem finem qui respicit aliquam indigentiam nature. ut cum aliquis ambulat ut recreetur vel comedat ut reficiatur. et talis actio indifferentis indicat. quia deus nec illam remunerat. nec imputat ad culpam. et si quod in tali actione non est malicia omissionis. quia non est inordinata delectatio nec etiam omissionis. Non enim semper omittit homo quam actiones suas non refert in deum. Indulget enim nature fragilitati et infirmitati ut multa talia possit facere. nec deus requirit ab homine in tali statu distractionis. quod omnia dum facit referat ad se. requirit tamen aliquam seque quam est tempus et locus. et si tunc non referat omittendo peccat. Sed quid ad verbum apostoli dominum quod illud verbum potest accipi affirmatiue vel negatiue. si accipit negatiue. tunc est preceptum et est sensus. ita facias omnia opera vestra. ut nihil facias contra gloriam dei. Si autem intelligit affirmatiue tunc potest teneri collectiue vel distributiue. Si di-

stributiue et diuisim. tunc est consilium et ammonitio. Ammonet enim apostolus secundum hunc sensum quod omne opus vestrum referamus in deum. quod de quo libet diuisim facere possim? et si facimus. vultus est nobis et expediens. Illud est enim opus deliberatiuum quod a nobis fit. quod quidem non possumus facere propter deum. si autem teneat collectiue tunc non est consilium nec preceptum. sed finis precepti vel consilii. Ad hoc enim debemus tendere et hoc desiderare quod ad tale statum pueniamus? quod omnes actiones nostras et affectiones principali intentione ad deum referamus. **Tertio** proponere debemus spiritualia et celestia temporalibus. propter dignitatem ordinis. Digniora namque in ordine semper proponuntur. sicut videmus in elementis. Cum ergo spiritualia. scilicet virtutes et celestia. scilicet gloria et gaudium beatitudinis sunt digniora omnibus terrenis que omnia ut stercoza sunt in operatione auri sic et terrena respectu spiritualium virtutum et donorum. **Quoniam** sap. vii. **Omne** auxilium in operatione illius. scilicet virtutis vel gaudij beatitudinis arena est exigua et tanquam lutum estimabitur argentum in conspectu illius. **In** signum huius sancti reges terre. omnia regna mundi. et ornatum seculi prempserunt. ut virtutes acquirerent. et gloriam possiderent sempiternam. Sicut legitur de sancto ludouico filio karoli regis francie. sicilie. et birlin. qui omnia terrena ut stercoza arbitrans relicto seculo et hereditate pena ordinem fratrum minorum ingrediendo gloriam celestem adeptus est. **Quoniam** in bulla de eius translatione scribit ioh. papa. xxiij. Ludouicus ut sol refulgens in virtute multa. repentine ad summam gloriam gradit regalibus dignus conspectus ut candens lilium. ac odoris suauissimi rosa rubens nunc gaudet in eternum.

Preria quinta post inuocauit.

Chresius iesus recessit in partes tyri et sydonis. et ecce mulier chanaanica a finibus illius egressa clamauit. d. Misere mei domine fili dauid. filia mea. male a demonio vexata. **Matth. xv**
Languidus potius si prudens est expertum et litteratum querit medicum quam ignarum. quia vulgariter dicitur quod melior est magister discipulo. sic sentiens aliquem morbum siue sit oculo. dentium. siue capitis. non debet recurrere ad phitonissas et carminatrices et huiusmodi ut suis carminibus conuersionibus siue

benedictionibus curent qd sub pena excoica
tionis fm canones. et cōcremationis seu deca/
pitanōis siue deportatiōis fm leges p̄hibet
sed potius ad v̄p̄ medicū et expertū mḡm. s̄
xp̄m debem⁹ recurrere et ei⁹ auxiliū implorare
¶ In augu. de ci. dei. et allegat. xvi. q. ij. qui
sine saluatore salutem habere vult. et sine ve/
ra sapientia estimat se sapientē fieri posse. nō
sanus sed eger est. nō prudēs sed stultus. in
egritudine assidua laborabit et in cecitate no/
xia stultus et demens p̄manebit. ac proinde
oīs inquisitiō et omnis curatiō q̄a diuinis et
magicis artibus. vel ab ip̄is demonib⁹ idolo/
rū cultura expedit. mors pon⁹ est dicenda q̄s
vita. et qui ea sectant si se non correxerint ad
eternā p̄ditionē tendunt. Hoc attendēs illa
mulier fm origenē in omel. nō penit iacobuz
nō rogauit iohānem. nō accessit ad petrū. nō
est inquit mihi necessari⁹ fideiussor. sed susce/
pit in se p̄nic p̄ociniū et sola cucurrit ad dñm
et eū in voce tenuit et dixit. Misere mei fili
dauid. ¶ Querit v̄p̄ demones possint in/
habitare corporibus hoīm. et eos vexare. Et
videt qd nō. qz fm augu. de fide ad petrum.
¶ Duo spūs nō p̄nt sil eē in eodē loco. sed ani/
ma et spūs est in qualibet pte corporis tota fm
eundē et arest. ḡ in nulla pte corporis potest de/
mon habitare. Contra nullus spūs eicit de cor/
pore in quo nō ē. sed demon eicit de cor/
pore vt hic dicit. ergo p̄t eē in corpe. ¶ Res/
pondet augu. in li. de diuinatione demonū
q̄ demones p̄ naturā sue subnitatis p̄nt pe/
netrare q̄cunqz corpa. et in eis sine obstaculo
subsistere. rōne dō sue p̄tatis p̄nt corpora in
quibus sunt mouere et p̄mbare. Ad argumē/
tū dñm. qd duo spūs sil eē nō p̄nt in eodē. et
fm idē. sed bñ sil eē p̄nt diuersimode. modo
aia est in corpore vt forma p̄fectiua seu infor/
matiua. diabolus dō solū vt motor et destru/
ctor p̄fectiōis. Sed querit an possit aie ipri/
mere malas cogitationes et affectiōes malas
incendere. Dicit bonauen. in sc̄do suo super
mḡm sen. di. viij. q. v. qd p̄t eas aie admini/
strare per suggestiones. sed nō principaliter
efficere. qd sicut in corpalib⁹ ignē accendere
nō est ignē generare. sed potius pabulū igni
ministrare vel ignē applicādo cōbustibili vel
ecōuerso. Sic in spūalib⁹ diabolus p̄t p̄ sug/
gestionē malas cogitatiōes et affectiōes. q.
pabulū administrare. et istas p̄ ignē male con

cupiscentie et libidinis accendere. p̄pterea di/
citur a sanctis doct. incensor maloꝝ nō effe/
ctiue sed ministratiue. ¶ Sed querit an dia/
boli possint scire secreta cordiū. ¶ R̄dit bona/
uenti. vbi supra. qd scire cogitatiōes hoīm
p̄t eē dupliciter. ¶ Ano mō p̄ sciam infallibi/
lem sic solus deus nouit cogitationes homi/
nis. vel cui deus reuelauit. ¶ Alio mō per con/
iecturam probabilem. hoc modo demon sci/
re p̄t cogitatiōes hominis. ¶ Quia em̄ pauca
sunt ita secreta. quin prodeant in opa extero/
ra. vel p̄ signa cordis vt apparet in rubore. ra/
tione v̄recundie. timoris vel amoris vel per
alia signa exteriora corporis manū vel pedū
que omnia diuersimode mouent. fm diuer/
sitate affectionū. ¶ Hinc est qd multe cogitatio/
nes nostre dephendi p̄nt a demonib⁹ nisi ar/
ceant virtute dei. Et hec cognitio potius est
coniectura q̄ certe scie. ¶ Datet ergo quid di/
cendū est ad quesitum. ¶ Quantū ad conti/
nuationem et p̄secutionē l̄alem euāgelij. be/
ri ecclia docuit. quō xp̄s obstinatos et incre/
dulos rephendit. hodie quō chananeā sup/
plicansem p̄pter credulitatē suscepit. Et sunt
tres ptes huius euāgelij principales.

In prima notatur imitabilis egressio redem/
ptoris ibi. Egressus iesus.

In secunda studenda miseratio saluatoris.
ibi. Ecce chananea.

In tertia deuota commendatio p̄ditoris ibi.
¶ Mulier magna est fides tua.

Circa primā partem

est l̄aliter notandū qd egressus iesus de gene/
zareth vbi scribas et phariseos de sua sup̄sti/
tione vana reprehendit. vbi multa miracula
fecit. et tñ semp obprobria sustinuit ab eis. vt
ingratis abscessit. secedens ad ptes tyri et sy/
donis media p̄ducta. ¶ Tyrus erat ciuitas gē/
tiliuz chananeoz. fm remig. Sydon dō ter/
minus eoz. ¶ Illa ciuitas fuit in terra p̄missio/
nis p̄ monte libani. de qua terra filij israel
prius expulerūt chananeos. sed qz quibusdā
remanentib⁹ de illis hec mulier descendebat.

¶ Moralit̄ ē notādū qd nisi effect⁹ sequeret̄
a cā. cā nō cognosceret. ¶ Nā effect⁹ ducit nos
in cognitionē cāe. vt dē. i. phi. ¶ Nā cum vide/
mus aliqd opus p̄fectū et bonū. arguim⁹ arti/
ficē fuisse bonū et p̄fectū. Sic de⁹ p̄ volēs se
mundo oñdere. fecit op⁹ inauditū et inenar/
tū

¶

¶

¶

rabile et incōsuetū. mittendo filiū in carnem. ut p̄ eius egressū nobis ingressū et viam vite monstraret. **¶** In de sum. tri. et fi. ca. c. firmiter dicit q̄ ip̄e vnigenitū dei filius iesus xp̄s a tota trinitate cōiter incarnatus. ex maria semp̄ virgine sp̄s sancti coopatiōe cōcept⁹. viam vite manifeste demōstrauit. in quib⁹ verbis tres notant̄ natiuitates seu egressus dei filij. quibus viam vite nobis monstrauit sc̄z **¶** Maternalis vnde nascitur eternaliter. **¶** Maternalis vnde egreditur temporaliter. **¶** Mentalis vnde p̄ducit sp̄ualiter. **¶** Nam p̄ri mo dei filius nascit̄ a p̄re semp̄. Sicut enim splendor qui gignit̄ ab igne atq̄ diffunditur coeui⁹ est illi et eēt coetern⁹. si ignis eēt etern⁹ sic filius est coeternus p̄ri et semp̄ gignit̄. vñ mḡ. sen. in. i. di. ix. allegando origenē dicit. saluator noster splendor est claritatis. splendor aut̄ nō sūt nascit̄ et desinit. sed quon̄iens ortus fuerit lumen ex quo splendor nascit̄ tonēs ortur et splendor claritatis. sic ergo saluator sp̄ nascit̄. **¶** De hac natiuitate dicit mich. v. Egressus ē sicut ab initio eternitatis. et ps̄. Ex vtero ante lucifer⁹ genui te. **¶** Hec enī generatio ē tam occulta et inexplicabilis q̄ hilarius dicebat. Ego nescio q̄ nō requiro. cōsolabor me q̄ archangeli nescierūt. angeli nō intellexerūt. p̄phete nō senserūt. ap̄li nō p̄dicauerūt. **¶** Hāc enī generationē salomon fatet̄ ignorare di. p̄uer. xxx. **¶** Triā sūt difficultia mihi et quartum penitus ignoro. **¶** Quā aquile in celo. viā colubris sup̄ petrā. viā nauis i medio maris. et viam viri in adolescentia. **¶** Hāc auis in aere nō facit̄ vestigiū. **¶** Sic nos p̄ creationē volando ex deo immediate creati sumus. et nō inuenit̄ vestigiū alicuius p̄culcatiōis honoris deificae. sed magis gl̄ia dei. **¶** Secūdo coluber sup̄ lapidē nō facit̄ vestigiū. **¶** Sic deus qui ē spes omnium h̄z regimē quiensimū nec panit̄. p̄pter hoc aliq̄z cicatricē in manibus portādo oīa. qūis sit i oibus principāl̄ essential̄ et potential̄. **¶** Tertio nauis rē. sic nos in mari diuinitatis ab eterno. sc̄huebē vuit. et huc venim⁹ ex mari diuinitatis nō ip̄m exuiscerādo in aliquo. ut auis se exuiscerat p̄creando oua. **¶** H̄z quartū penit⁹ ignorat. s. viā adolescentis. i. xp̄i generatiōez eternalē. **¶** Sed que ē vtilitas huius generationis. dico. q̄ creatio rez. **¶** Egressus enim ille eternus. egressū mūdi per creationē causauit. quia sicut radius egrediens a sole causat

res in esse. sic egressus dei filius a p̄re causat res in esse. iuxta glo. sup̄ illud ps̄. **¶** Semel locutus est deus duo hec audiri. duo quidem sc̄z p̄sonaz emanatiōe. et mūdi creationem. quare iob. xxxij. **¶** Sel loquit̄ deus. loquitur enī filiū generādo. qui est verbū p̄ris. et creaturas in eodem verbo creando. **¶** Hāc fin̄ doc. ni si filius a p̄re egressus eēt generatiōe eterna. botrus de vinea. nec pomū de pomo. nec piz de piro posset generari. **¶** Est enī fecunditas patris causa omnis fecunditatis. **¶** Egressus est igitur dei filius p̄ creationē rez in sex dieb⁹. ut si cut ip̄e septimo quiescēdo regressus est i cor p̄nū. et homini p̄pter quē oīa facta sūt viam mōstraret redeundi ad deū. sed adā sequi noluit. sed allec⁹ in creaturis filiū dei solū redire permisit. **¶** Secūdo filius dei egressus de m̄te t̄p̄aliter in salutē omnium ē natus. ut homines recōciliaret. et ei viā monstraret ad deū. aba. iij. **¶** Egressus es in salutē ppli. **¶** Hāc deus pater videns voluntatē suā frustratā. q̄ homo errans in mundo nō egredere. ne inuanū euz creauerit. h̄z ad finem ordinatū. s. beatitudiez eū reduceret. misit p̄ quinqz milia annozū in sexta etate mundi. itez filiū suū in vter⁹ v̄gis ut t̄p̄aliter a virgine nasceretur. et puerfando cum hominibus viā mōstraret beatitudinis et sic errantem hominē reduceret. **¶** In q̄ egressu dei filius. xxxij. annis laborando fideliter duas turmas aiaz sc̄z iudeoz et gentiliū acq̄siuit. et cū gaudio in ascensione q̄n redierat ad patrem reduxit. **¶** **¶** Figurā gen. xxx. i iacob qui egressus solus in longinquo. p̄ vxore seruiuit focero suo. vij. ānis. p̄ rachel. et vij. alios annos. p̄ lya. p̄ mercede postulās cūctas oues varias coloratas. q̄d cū placuisset labā milit iacob virgas et decorauit. ut diuersis apparerent coloribus. et posuit in canalibus vbi greges bibebāt. ut aspectu eaz p̄cipent et varijs coloribus fetus p̄crearent. q̄d et factū est. et multū in gregib⁹ ouium et pecoz ditatus cū duab⁹ vxorib⁹ et duab⁹ turmis ad patrem cū gaudio est reuersus. **¶** **¶** Der iacob q̄ sup̄ plantator dicit̄. designat̄ xp̄s filius dei. q̄ sup̄ plantauit diaboli in baculo crucis. hic egressus de patre visibiliter in mūdo fuit. xxxij. annis pro anima sibi in fide desponsanda. q̄ proponens ouibus virgulas verba et facta diuersarum virtutum. in quibus multi homines imitati. multum ditatus in simplicibus et ru-

tribus. s. iustis hominibus. cū duabus tur-
mis animarū. s. gentiliū & iudeorū vel contem-
platiuorū & actiuorū ad ppria est reuersus.

R **A**ertio filius dei egreditur & nascitur spūali-
a mente deuota. **I**ñ fm mgm. i. sen. di. xv.
filius dei uisibiliter se uisus est. sed frequen-
ter mitit a pte inuisibiliter. in aīas iustorum
ut percipiat & cognoscat. **P**ercipit autē & cog-
scit per inspirationem boni affectus. **Q**uon-
ienscunq; em̄ bonū affectū cōcipimus & ad ef-
fectū pducimus tonēs filiū dei cōcipimus &
generamus. **I**ñ leo papa dicit **D**eus p affe-
ctum percipit. p effectū nascit. p profectū nu-
tritur. & tribulationibus roborat & perficitur
in pfectā etatē plenitudinis xp̄i. **V**idens nā
q; pius p̄. cui cura semp est de filijs. missioez
primā qua misit filiū suū in carnē uisibiliter et
in amarissimā mortē. in multis pctōib; eua-
cuari. & qd̄ adhuc supsit loc; b̄titudinis. non
cessat. sed quotidie & frequen; inuisibiliter mit-
tit dei filiū & spūm sanctū ut uia uite eterne
manifestius monstrent & inspirent. & animarū
captiua in peccatis ad eū reducāt. **U**bi em̄
alte clamāt illud cañ. vi. **R**euertere lunam
tis reuertere. ut intueamur te. **S**ed heu mul-
ti ut herodius. samrat̄is p̄de uel dedit; car-
ne ad uocē clamantis & reuocantis non rede-
unt sed in delectationib; carnis & pctis persi-
stunt. **S**icut legit de cornu. **Gen. viij.** **Q**ui
egressus de archa posuit se sup cadauera & nō
reuertebat. **S**ic aīa peccatrix ponens se per
desideriū sup delectatiōes carnis cōplacēdo
ei & uocē filij dei. nec spū sancti exaudit. nec
curat in arcā celi vñ exiit regredi. qd̄ lamen-
tabat philosoph; in li. de pomo & morte con-
sideras miserā huiusmodi aīe pctis infecte.
D. **Q**ue anime peccatrici q̄ nō h; posse redeun-
di ad locū suū statūtū. qz turpia opa & delec-
tationes corporis impediunt ascensū ei; sur-
sum. **S**z beata aīa que non fuerit infecta pra-
uis opibus hui; mūdi. qz hec sola libere ad
deum uolat. & sicut colūba in arcā ramū oliue
id est effectum misericordie & gracie in signū
pacis eterne & felicitatis portat.

Secūda pars in qua

notatur stupēda miseratio saluatoris ibi. **E**c-
ce chanaan. i. mulier de terra chanaanorū
gentilis indigens diuino auxilio. cū magna
fiducia uenit ad xp̄um di. **M**iserere mei do;

mine fili dauid. **C**ris. **C**ōsidera mulieris phi-
losophiā. inspice animam generosam. nō per-
terit ad diuinos. nō inuocauit magos nō al-
ligaturas quesuit. nō impostrices mīniscu-
las adduxit illas sc; que solent demones pro-
uocare incantationibus suis uulnus augere
reliquit omnes diaboli facultates. uenit ad
saluatorem animarū nostrarū. **M**oraliter ē
notandū fm **A**lex. q; in india est quidā fons
talis nature. qui ad clamorē hominis presen-
tis etiā si tacite loquat magno impetu erum-
pit quasi ebulliens. sicut est de fonte dīne mi-
sericordie qui ad uocem inuocantis uel etiam
desiderantis erumpit. & habundant seipsum
effluit hauriendū. **U**nde **O**rige. in omel. de
muliere clamante di. **S**i hoīem interrogare
uolueris interrogas quid facit. audiens uoz
mit. aut nō uocat. aut certe dedignat nbi re-
spondere. ad deū autē nihil horū est opus. sed
ubiq; fueris & inuocaueris. d. miserere ili;
co aderit. **I**ñ amb. de pe. di. i. **L**ibent; igno-
sco prompte indulgeo & misericordiā magis
uolo q; sacrificium. **I**ñ enim ueni uocare ius-
tos &c. & de pe. di. i. leo papa. multiplex mise-
ricordia dī. **M**isericordie dei nec mensuras
possumus ponere. nec tempora diffinire apd̄
quā nullus patitur moras uenie cōuersio. cla-
memus ergo cum illa chanaan. di. **M**iserere
re. **I**psē enim filius dei est misericors ppter
tria que allegauit illa mulier in sua petitione
di. **D**omine fili dauid. miserere mei scilicet.
Iure uoluntario quia dominus uniuersalis
Iure proprietario. qz filius dei collateralis.
Iure hereditario quia beniuolus & legalis
Nam filius dei est oibus inuocantibus mise-
ricors. quia dominus uniuersorū. iō benign;
& uoluntari; est ad miserandū & parcendum.
Naturaliter em̄ uidemus q; quāto aīa ē ma-
iori dñio p̄ditū. tanto pronius & maiori pie-
tate est ad miserandū & p̄cendū sicut p; in re-
ge animalium leone. qui iratis parit prostra-
tis & in rege apum qui fm philosophū ē sine
aculeo. sic dei filius sicut excedit in dominio.
ita & in misericordia excedit oēs. unde p̄p̄e-
ta hoc uolens exprimere in eius laudem di.
Miserationes eius sup opa eius. **Q**uod
attendere debet peccator. & ut seruus domi-
nū implorare p uenia dicendo. patientiā ha-
be in me. **N**ō si nō fecerit de iniuria peccātis
illata & p̄terua iniuriāntis. grauius cōcitāt i

irā. Sicut res vtrputa vini quāto dulcius. tāto si mutat in acetū fit amarius. Sic eōner/so filius dei si ad irā pccat quāto plus est mi/sericors humiliter petenti ignosci. tāto pl' ira scit' & amaricat veniā nō petenti & pccis sibi i/uriānti. Exemplū pz in aquila. de qua legit' in miris rex. q' qñ cornix insequit' eā' diu. p' uocat & vocat. nūc trahendo caudā nunc alas sed diu nō valens sustinere ppter importu/nitatē. cornicē vnguib' rapit & dilacerat euz qua ppter nobilitatē nature multū dissimula/uit. Sic de' qñ multū infestat a pccōre & cō/itat. iusticia petente ad vindictā ad tempus qñq' dissimulat patienter & misericorditer ex/pectans emēdā. sed tandē ppter peccantiū im/punitatē & pūaciā. delinquētes rapit sua vindicta & dilacerat. sepando animā miserā a corpore per mortē. & expellit eternalit' pūi/andā. Quare grego. in pasto. c. lxxvij. Necessē ē dū pccū vulnus in subditis nō restringit' corrigendo se sollicitudine. ipsa discretio spe/cialiter modere' q' vite disciplinā teneat. q' viscera pietatis nō amittat. Secūdo filius dei est misericors. q' ē filius collateralis dei pa/tris clementis & misericordis. cui fm greg. in quadā collecta est. p'pū misereri & pccere. di/cit nanq' philosoph' ij. retho. Ad iuvenes & filij sūt magis misericordes q' senes. Cur' rō ē. quia sūt boni nec ppter iuuentutē & pau/citatē diez sunt imbuti in malicia. & iō etiam alios nō credunt malos eē. sed senes experti i malicia nō cōpatiunt' miseris intm sicut iuue/nes. quia putant miseriam ex culpa enenisse. Hoc cōsiderās illa mulier. inuocavit ei' mi/sericordiā nomine filij vt esset p'ior & cūus eā exaudiret. iō ecclia in prima omni mane in/stant cantare versiculū. xpe fili dei vini mise/rere nobis. vt rōne filiationis in qua inuoca/tur p'p'ior sit nobis pccōribus ad miserem/ dū. & qd' penē in collecta sequenti. scz. Dñe deus omps qui ad principū huius diei. rē. sit largitor ad indulgendū. Sed queritur quare filius dei inuocatus rōne filianōis. dif/fert & expectat qñq' adimplere pces supplica/tionis. sicut etiā patit in hac muliere clamāte & inuocante eius misericordiā rōne filiano/nis. rē. Respondetur q' propter tria. p'rio vt peccator tarditate & mora in petendo cla/rius cognoscat mala que gessit. & cognitione delicti forius doleat & tristet' & dolore & gra/

uitate magis caueat. Unde secundū senten/tiā criminij doctoris Augustini super illo ver/bo. Et anima mea turbata est valde. Diu' petendo latior est dolor de peccatis & sceleri/bus commissis. Salubre enim est & vtile pec/catori frequenter expectare & libenter cum pe/tit vt quāto diutius tardatur. tanto amplius mereatur habundanter recipere quod flagit/tatur. nam semina niue vel gelu p'essa solidā/tur. & si ad superficiem tardius exeunt. tamē ad frugem multipliciorem consurgunt. Sic sepe desideria quia celeriter non fiunt tardi' exaudiuntur. & quod implere quotidie peti/mus ex ipsa melius tarditate prosperatur. Hac enim causa permisit christus hanc mu/lierem tantum clamare post eum. Qñ Gre. li. xxij. mor. Nemo qui tardius auditur. cre/ dat q' a superna cura negligatur. Sepe enim desideria q' celeriter nō fiūt. tardius exaudi/untur. Hac etiam ex causa tantum tardauit li/berare populum suum de seruitute. vt ipi vi/cerent. ps. xliij. Exurge quare obdormis do/mine rē. Hac etiam de causa tantum distulit saluare genus humanum. vt sancti patres ar/dentius clamarent. Emitte agnum domine. rē. Ut dirumpes celum. rē. Secundo dei filius negligit quandoq' exaudire. quia ora/tio non fit ita sicut fieri debet. scilicet cum de/bitis circumstantijs. quibus p'termisiss pe/nitio non exauditur. p'opterea dictū fuit pe/tenibus discipulis pro temporalibus inde/bite. nescitis quid petatis. Matth. xx. Ter/tio dēt quandoq' exaudire vt ex difficultate sanationis petens magis caueat sibi. nam ex difficultate sanationis fit maior custodia re/cepta sanitatis. quia tantoplus diligit quan/to a maiori periculo & crimine nouit se quis liberari. Unde Grego. xxij. mor. c. viij. Cer/tum quippe est. q' minus diligit saluatorem suum & redemptorem qui minus intalit peri/culum quod euasit. Ideo petrus cum diffi/cultate & tarditate sanatus optime se de cet'ro custodiuit a peccatis. et paulus ne caderet dicebat. Castigo corpus meum et in seruis/tutem redigo. ne forte cum alijs predicaue/rim ipse reprobus efficiar. Terno filius dei est misericors iure hereditario. Sicut enim radix est sic & fructus eius. Qualis pa/ter talis filius. Quia autē p' eius dauid fm carnem fuit magne clementie & misericordie

Feria quinta.

iuxta illud ysa. lv. **M**isericordia david fidelis. ita etiā filius eius fm carnem hāc clementiā et misericordiā cōtrahendo hereditauit.

Sed queritur an filius dei plus sit misericors q̄ iustus vel econuerso. **D**ico q̄ cū fili⁹ dei sit iustus et misericors. iō ip̄a iusticia et misericordia et quicquid est in deo est ipse deus vt dicit mḡ. i. sen. vi. viij. **S**equit̄ q̄ de⁹ est sic misericors sicut et iustus. et econuerso tñ misericordie effectus plus in nobis relucet q̄ iusticie. **E**t iō qz deus parcat peccātib⁹ et subito nō punit. et misericordia eius a progenie v̄ progenies. **I**ō d̄t eē nobis magis misericors q̄ iustus. et qz tempus p̄ns est misericordie et postmodum erit tempus iusticie. iō tunc pl⁹ patebit in st̄na q̄ misericordia. quia reddet vnicuiqz iuxta opera sua.

Tertia pars in qua

ostenditur cōmendatio xp̄i qua illā gentilem mulierem p̄p̄ fidē et bonā p̄fidentia cōmēdauit di. **M**ulier magna est fides tua. **E**t merito d̄t magna. quia filiā eius a demonio liberauit et ei gr̄am et misericordiā impetrauit. **M**oraliter est notandū q̄ inter omnia maxie egro tantibus necessaria est fides et cōfidentia boni medici. **N**ā vt dicit seneca in quadā declamatione. nihil magis p̄dest egrotis q̄ cōfidere in eū a quo cupit curari. qd̄ p̄ tale exēplum. **Q**uidā semel abdicauit filiū suū sed abdicatus studuit artē medicine. contigit patre grauitate infirmari. redijt filius iam expertus medicus et curat patrem. ac reconciliat̄ accidit aut̄ vt nouerca eiusdem filij eadem infirmitate. qua et p̄ laboraret iubet p̄ filio vt nouercā curet. sicut p̄m̄ iā curauit filius noluit. et iō itez abdicat⁹ a patre corā iudice accusat⁹. qz nō vult nouercā curare. filius r̄ndit nō posse. dato q̄ eadem infirmitate laboraret qz nō eiusdē affectionis et p̄fidentie ad filium fuit sicut p̄. **S**ic licet multe sint infirmitates hominū et p̄turbationes cordiū. q̄ mouēt huiusmodi anxiatos p̄ salute et vita eterna proclamare ad medicū animarū. s. xp̄m. tñ vnum et nō altez exaudit et curat iuxta ei⁹ desiderij qz hic fidelis h̄z affectionem et fidem alter infidelis. nec cōfidentia nec affectionez. **E**t iō habentem p̄fidentia exaudit altez vero non. **Q**uā. **C.** v̄ veteri iure enucleando. l. i. **O**mnē spem nr̄am ad solā referre debem⁹ sūme p̄uū

Post inuocauit

dentia trinitatis a qua mūdi elemēta et eorū dispositio p̄cesserūt sine qua nō est armis v̄ ingenio p̄fidendū. quare ap̄ls ad ro. i. dicit q̄ iust⁹. s. fidelis viuit ex fide. et de pe. vi. iij. in domo. **E**x fide viuit iust⁹. et munda⁹ ei cor dū p̄grinat. et in eo desiderat qd̄ nōdū h̄t.

Dicit igit̄ bñ q̄ fides sit magna. **E**st em̄ magna et stupenda et a cunctis hoibus bona confidentia amplexanda ratione.

Firmitatis vigorose.

Sublinitatis gloriose.

Unitatis fructuose. **E**st namqz prima fides magna. et fundat̄ nāqz fides nostrā vigorose supra firmā petra et p̄fectā. s. sanctā trinitatem q̄ est fm mḡm sen. in. i. vi. i. vii. et solus deus verus. s. p̄ et filius et sp̄s sanctus. vni⁹ eiusdemqz substātie vel essentie q̄ est sūmum bonū qd̄ purgatissimis mentib⁹ cernit̄.

Quā de sū. tri. et fi. ca. c. firmiter d̄t. **F**irmiter credimus et simpliciter cōfitemur. q̄ vni⁹ solus verus est de⁹. etern⁹ imensus et imutabil⁹ om̄p̄s incōp̄hensibilis. et ineffabilis. p̄ et fili⁹ et sp̄s sanctus. **T**res quidem p̄sone. s. vna essentia et substātia seu natura. simplex aio. **D**omus em̄ vix ruina patē q̄ firmo ac solido fundamento simat̄. **Q**uō igit̄ sancta ecclia posset cadere quā suū fundamentū nunqz desinit tenere et defendere.

Sz sanctā eccliam pagan⁹ vel iude⁹ iaculo infidelitatis cōcutit. d. quō de⁹ xp̄ianorū pōt esse vni⁹ et trinus. **D**efendit xp̄ianus h̄. nō solū ostendendo auctoritate sanctorū verū etiā auctoritate et rōne paganorū.

Primo auctoritate sacre scripture. **D**eut. vi. ostendit vnitatis dei. **A**udi isrl̄ dñs de⁹ n̄r vni⁹ est. **E**t eccl. i. dicit ielus fili⁹ sydrach. vnus est aliusim⁹ creator oim̄ om̄p̄s. rex potens et mendis nimis. **B**idem p̄bat auctoritate paganorū et p̄hoz. dicit nāqz p̄s. xij. meth. de⁹ est vnus et vnus. nobilis in fine nobilitatis. et

Boe. iij. de cōlo. nā vnus est deus. **N**ā et socrates ex hac cā d̄t eē interēptus qz vnum deū ap̄d idolatras p̄fessus est. dixitqz q̄ prius canem q̄ deos p̄les coleret. eo q̄ cais esset facta dei s̄z idola vana facta hois p̄p̄ qd̄ ab idolat̄ accusat⁹ carcerib⁹ mācipat⁹ veneno ē infremptus. nā hec est cōis xp̄ianorū et paganorū auctas p̄sentens i vni⁹ deū itez p̄bat h̄ rōe arest. i. celi. **S**ic vnicus est mūdus igit̄ vnus ē motor seu p̄iceps q̄ mouz mūdū qz si eēt duo motores. vnus eēt supflus. vel si nō eēt

supflus requireret aliū mūdū. et sic duo eēt mundū. Cuius oppositū tenet philosophus. Itē pbat hoc rōne dñi bonauenture pmissis tribus suppositionibus. Prima q̄ de est summa bonū. Secūda q̄ est omp̄s. Tercia q̄ est summa beatitudo. Primo igit sic. de est summū bonū. igit si sunt duo dij. erūt duo summa bona. tunc vnus illoz. aut diligit alterz. aut non si sic. cū vterqz sit summū bonū vterqz est diligend⁹ amore fr̄tionis igit vterqz fr̄uit altero. sed qui fr̄uit alio bono a se. illo indiget igit vnus indiget alio. et vterqz indiget. igit neuter est de⁹. Secūdo de est omp̄s igit poterit q̄ ois alia psona a se nihil poterit. igitur si sunt duo dij diuersi in natura. b̄ pōt vn⁹ facere de altero. qd̄ alternibil possit. et ecōuer⁹ so. sed cui potest potentia auferri nō est deus igit si sunt duo dij nullus est de⁹. Tercio deus est summa beatitudo. tūc si eēt duo dij nullus posset in beatitudine appetitū inquietare qz vnus eēt ab alio in aliud. igit nullus ē deus. **De bonauent. in. i. suo sup snias di. ij. q. i.** **S**ed diceret iudeus. pcedo deū omnin⁹ esse vnu. sed nego cū eē in psonis trinum. Et xpianus nō solū auctoritate excecaberis. vtrūcūqz rōne notabili delirus et mut⁹ eē. pbaberis. **hōne dauid ps. lxxi. inuocando sanctā trinitatē dixit. B̄ndicat nos de⁹ deus noster b̄ndicat nos deus. designando p hoc qd̄ dicit ter de⁹. q̄ est trinitas psonaz. sed dicēs et me tuant eū. oñdit vnitatē eēne. Et gen. i. paf dixit filio et spūsancto. Faciam⁹ hoīez et gen. xvij. dē q̄ abzaam tres vidit. et vnum adora uit. Et fm augu. de ci. dei. li. x. c. xxij. porphi rius qui fuit paganus. sanctā trinitatē p̄fiteē di. Jonas genuit monadē et in se reflexit ad dozem. i. p̄ generat filij et in se h̄nt spiritum sanctū. Item rōe pbat p rich. sup. i. sen. di. ij. ar. ij. q. i. tribus p̄suppositis. Primū q̄ in diuina essentia est summa bonitas. sed ad summa bonitatem p̄tinet se summe cōicare. qz fm dio. de angelica hierarchia. c. viij. Bonū est sui cōicariū. sed diuina bonitas nō potest se summe cōicare alicui creature. nec oibus simul qz nō sūt capaces bonitatis. In summo ergo oportet in diuinis esse psonā increatam. cui summe cōicet. sed tales p̄sone increate sūt filius et spūsanct⁹. q̄ p̄ est principiū eaz quantū ad cōicationē bonitatis. Secūm suppositū ē q̄ in eēntia dīna est summa p̄fectio. sed p̄fecti**

onis est p̄ducere sibi silem in natura. igit sū me p̄fectōis ē p̄ducere sibi silez in nat̄a. h̄ nulla creatura pōt esse deo summe silis. igit ad p̄fectōem dīnā spectat. q̄ ibi sit emanatio ali⁹ cui⁹ p̄sone increate. i. q̄ vna sit improducta q̄ est p̄ et alie due p̄ducte q̄ sūt filius et spiritus sanctus. Tercū suppositum. i. deo est summa charitas. igit est ibi p̄sone amans et persona amata. et sumus amor q̄ p̄cedit a p̄e in filium et a filio in p̄em. Et si est ibi sumus amor. ibi est summa iocūditas. cū nō sit amor priuat⁹. h̄ ad alterz. cū nullius boni sine socio sit iocūda possessio. fm sen. ad lucillū igitur ad summa iocūditatem requirit societas et etiā pluralitas. cuius p̄e p̄ amorem. charitatem iocūditatem et bonitatem. est principiū illaz dua rū p̄sonaz. **S**ecūdo fides n̄ra est magna ratione sublimitatis gl̄iose trinitatis. q̄ tā sublimis et infinita est. q̄ eā nec intelligere. nec cogitare. nec sufficiens rōne ostendere. nec probare possumus. Et iō vbi rō deficit ibi fides supplet. di. ij. in fi. reuera in fi. Nec mix cum null⁹ philosophoz acutissima speculatio eple nam alicui⁹ rei create possit inuenire noticiā. **T**este p̄bo. ij. meth. in prin. Sicut ocul⁹ nō cōcoracis ad lucem solis. ita intellectus nō ster ad ea q̄ sūt manifesta nature. Cū legūt in li. de vita et moribus philosophoz. q̄ quidā philosoph⁹ multis annis in solitudine stent. vt naturā apis posset inuestigare nec potuit minus q̄ diuinitatem et trinitatem sublimem. **M**arrat tullius in li. de natura d. oz. q̄ quidā rex quesitit a quodā philosopho qd̄ esset de⁹ philosoph⁹ inducias triuz diez petijt respōdendi. Expleto triduo itez aliud tridū postulauit et post maiorem terminū ad q̄sitū nō respondit. Cui rex ait. Quidē me deludis. at ille. dñe mi nō. qz de⁹ est tā immensus et sublimis. q̄ quanto de eo plus cogito tātoplus deficio. et qd̄ r̄ndēā nescio. **E**t de be. augu. legitur. put ip̄e ait h̄c habuisse visionē dū libros de trinitate p̄ponere intenderet. **P**ibi nanqz videbat q̄ sup lit⁹ manus de abularet puez quendā videns aquā maris cū manu extrahentez atqz i puā foueā ifūdētē. de q̄ aug. admirat⁹ q̄sinit qd̄ puer facere vellet. q̄ r̄ndit tonā aquā maris in h̄c foueā extrahere itendo. et aug. quō fili b̄ facere poteris est impossibile. Ille puer p̄n̄ subixit. Et tu nūc vis componere libros de trinitate. **S**icut

Feria sexta

ergo possibile nō est q̄ hanc aquam de mari
totaliter extraham. ⁊ in hāc foueā parua col-
ligaz. Ita nec est possibile. q̄ tu deuenias ad
sublimitatē ⁊ infinitatē trinitatis ⁊ ad plenā
diuinitatis notitiā. **Uñ** mḡ. i. sen. di. ij. c. i.
loquens de sublimitate sancte trinitatis di.
de ip̄a cū modestia ⁊ timore agendū est. ⁊ at-
tentissimis auribus atq; deuotis audienduz
vbi querit vnitas ⁊ trinitas p̄ris ⁊ filij ⁊ spi-
ritus s̄cti. **Q**uia nihil piculosius alicubi er-
rat. nec laborosius aliqd querit. nec fructuo-
sius aliquid inuenit. **T**ertio fides trinita-
tis est magna rōe vtilitatis fructuose. magna
em̄ vtilitas est sancte trinitatis. cū null⁹ sine
ea saluari possit. p̄ eā solā beatificari ⁊ saluari
oportet. **Uñ** athanas. Quicumq; vult salu⁹
esse. ante omnia opus est. vt teneat catholicā
fidem. **F**ides autē catholica hec est. **Uñ** deū
in trinitate. ⁊ trinitate in vnitate veneremur
Uñ mḡ. i. sen. di. i. **R**es quib⁹ fruendū est.
⁊ nos beatos faciunt. sunt p̄r ⁊ filius ⁊ spirit⁹
sanctus. **A**ssignari p̄nt igit̄ tria documen-
ta. **P**rimū q̄ ois nostra factio. omnis nostra
inceptio. qñ surgimus mane vadim⁹ ad men-
sam. dormitū de nocte. sit in noie p̄ris ⁊ filij
⁊ sp̄s̄s̄cti. **Uñ** plato in thimeo. **I**n oibus
sive maximis sive minimis. diuinū auxilium
debet implorari. **I**n signū huius dñs prece-
pit apl̄s bap̄izare omnes gentes in noie pa-
tris ⁊ filij ⁊ sp̄s̄s̄cti. **Uñ** narrat greg. i. dia-
lo. ca. iij. de quadā monacha cuiusdā mona-
sterij que mane lactucā aspiciens cōcupiuit.
quā auide momordens sine signo crucis. et
inuocatione trinitatis arrepta a diabolo. p̄ri-
mus cecidit. cūq; mirabiliter veraxet vni p̄ri
equino sub celeritate nunciatū est. vt veniret
cōcitus. cūq; diabolus videret sc̄m̄ patrem
cōiurans ⁊ interrogatus r̄ndit. **E**go inq̄t qd
fecisti. stabā sup lacuicam venit illa ⁊ momor-
dit me ⁊ sic ex p̄cepto viri dei abcessit. **S**e-
cundū documentū q̄ omnis n̄ra bona deser-
uio sit in nomine dei. s. sibi reddendo gr̄as.
p̄ gloriā patri. **I**n cuius signū greg. ordina-
uit q̄ in fine psalmoz semp diceret gl̄ia p̄ri.
Tertū documentū q̄ in omnibus n̄ris anxi-
etatibus angustijs ⁊c. si volumus liberari. de-
bemus inuocare sc̄tām trinitatē p̄ illa v̄rba.
Sancte de⁹ sancte fortis. sancte ⁊ misericors
saluator miserere nobis. **D**e quibus v̄rbis
refert damas. li. iij. q̄ cū apud cōstantinopo-

Post inuocauit

lim pestilentia grauis esset. quidā puer de me-
dio ppli in celū rap⁹. predictū canticum san-
cte trinitatis ab angelis est edoctus. qd̄ cum
rediens coram populo decantasset. mox om-
nis pestilentia est fugata.

Feria sexta post inuocauit.

erat dies festus

Quando ascendit iesus hieroso-
limam. iob. v. **A**lbertus de na-
tura planetaz dicit q̄ celestes influentie plus
influnt in vno loco ⁊ tempore q̄ in alio fm̄
aspectus magis directos vel indirectos. **S**ic
vere certa sunt loca deo dicata ⁊ magis acce-
pta. ⁊ ad impetrandū diuine gratie influenti-
am oportunā. sicut sūt ecclie ⁊ altaria. vñ ps.
Adorate deū in atrio sancto eius. **A**d b̄ em̄
vt habet. xij. q. i. futuram eccliam. viri religi-
osi sicut fuit cōstantinus. nō solū possessiōes
⁊ p̄dia que possidebāt. sed etiā semetipos do-
mino consecrarunt. edificantes basilicas i su-
is fundis in honore sanctorū martirū p̄ ciuita-
tes ac monasteria innumera. in quib⁹ cet⁹ do-
mino seruientiū p̄uenirent. **E**rgo ad illa sa-
cra loca ad orandū. ⁊ deo placandū frequen-
ter accederemus. doctor veritatis viā p̄mōstran-
do. dum erat dies festus iudeoz ascendit hie-
rosolimam in templum. **Q**uerit cum x̄ps ser-
uauerit festa iudeoz quare xp̄iani etiam non
festiuant sabbata eoz. **A**ndetur q̄ hoc ordi-
nauit ecclia instinctu sp̄s̄s̄cti. vt post resur-
rectionem domini sabbatū nō coleret. s; do-
minicaz diem loco sabbati celebrare debem⁹
p̄pter honorē ⁊ gaudiū resurrectionis nec illa
mutatio est s̄ preceptum. **C**ro. xx. **M**emeto
vt diem sabbati sanctifices. quia diem domi-
nicā pro sabbato colendo obseruat morale s;
qua ratione hoc mandatū a deo preceptū
est. **S**unt namq; duo in illo precepto scilicet
morale ⁊ ceremoniale. morale scilicet illud qd̄
est de dictamine legis naturalis scilicet vt ho-
mo aliquo tempore vacet contemplationi et
diuino cultui. **J**udei enim propter inditam
auariciem tantum se ⁊ sibi subditos opibus
seruilib⁹ occupasset q̄ mēs eoz oīno destru-
cta fuisset. ⁊ id illa obseruatio sabbati istituta
fuit a dō vt et qñq; i recognitiōez bonoz rece-
ptoz dño cultui vacaret gr̄as peteret ⁊ v̄iaz